AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 2 — CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JANUARY 4, 1939 — LETO XLII. — VOL. XLII.

Sovjetska vlada je znatno znižala počitnice delavcev, vpeljala kazni za počasne ljudi in znižala plače

Moskva, 2. januarja. Visoke sovjetske oblasti so včeraj potrdile razne ukrepe, da se izboljša disciplina v ruskih delavskih vrstah. V mnogih slučajih bodo utrgane počitnice in kdor bo izostajal od dela, se mu bo utrgala dvojna plača.

Zlasti namerava sovjetska vlada odpraviti navado delavcev, ki hodijo od enega dela do drugega, iz enega mesta v drugo, ko slišijo, da so v drugih mestih boljše plače, boljša hrana in boljša stanovanja.

Namen vseh teh odredb je zvišati produkcijo dela, ki je v Rusiji danes še vedno maleńkostna. Sovjeti računajo, da več bodo njih tovarne producirale, toliko nižje cene lahko postavijo za izdelke.

Resnica je, da so sovjetski delavci v Rusiji danes najslabše plačani izmed vseh delavcev na svetu, da pa morajo sami plačevati silno pretirane cene za vse vsakdanje življenske potrebščine.

Predvsem namerava sovjetska vlada globoko znižati podporo, ki jo dobivajo matere, ki se nahajajo na porodu. Mnogo žensk je izkoriščalo doslej to postavo za nekake vrste raketirstvo.

V bodoče matere ne bodo mogle dobivati podpore za rojstva, razven ako niso pred porodom delale najmanj 7 mesecev. In dočim je dosedaj mati dobila 4 mesece počitnic s plačo, bodo počitnice v bodoče trajale le 35 dni.

Ostala določila so: ako je delavec kasan pri delu trikrat na mesec ali štirikrat v dveh mesecih, zgubi delo. Počitnice dobijo le oni, ki so neprestano delali pri enem delu tekom enajstih mesecev.

316 rojakov umrlo v naselbini v 1938

Ozrimo se nekoliko nazaj v leto 1938 in poglejmo koliko naših rojakov in rojakinj nam je tekom pravkar preteklega leta pobrala smrt iz naše naselbine. V prvi vrsti moramo reči, da je bilo število smrtnih slučajev lansko leto nekoliko manjše kot pa v letu 1937.

Tekom leta 1938 je namreč preminulo v naselbini v Clevelandu 316 naših ljudi. Med te so všteti možje, žene, otroci. Med otroke štejemo one, ki niso poročeni in ki niso dosegli še 18. leta.

V letu 1935 smo imeli v Clevelandu med nami 392 smrtnih slučajev, v letu 1936 je njih število znašalo 361, v letu 1937 celo 364, v lanskem letu pa 316. Skupaj smrtnih slučajev v naselbini tekom zadnjih štirih let je bilo 1334.

Izmed umrlih jih je bilo 157 moških, starih nad 21 let, poročenih ali vdovcev. Žensk, starih nad 21 let, vdov ali poročenih, ki so zapustile ta svet, je bilo vsega skupaj 122. Nadalje je umrlo 20 otrok moškega in 17 otrok ženskega spola.

Največje število smrtnih slučajev smo imeli v maju mesecu, ko je umrlo 49 naših ljudi, najmanj pa jih je umrlo v mesecu septembru, ko smo imeli v naselbini samo 17 smrtnih slučajev.

Nenavadno visoko primeroma je bilo število nasilno umrlih ljudi, to je naših rojakov, ki so umrli ubiti od avtomobilov, na lovu, zgoreli, utonili ali sicer po kaki drugi nesreči. Njih število je znašalo lansko leto 23.

Med onimi, ki so umrli jih je bilo 58 rojenih v Clevelandu, a ostali 258 so bili naseljenci iz raznih krajev naše domovine. Seveda je število v Clevelandu rojenih smrtnih slučajev vsako leto večje.

Nekoliko boljše pa smo se imeli kar se tiče društev. V letu 1935 je umrlo 167 naših ljudi, ki so bili brez vsakega društva, v letu 1936 je bilo takih slučajev 171, v letu 1937 pa celo 179.

Izmed 316 umrlih v lanskem letu jih je bilo le 119, ki niso spadali k nobenemu društvu. Pripadnost k društvu štejemo tudi za one, ki so spadali v mladinski oddelek te ali one organizacije.

Veselo znamenje je, da izmed 37 umrlih otrok jih je bilo samo 6, ki niso bili včlanjeni pri nobeni jednoti ali zvezi. Pet let nazaj je bil brez vsake podporne organizacije sleherni drugi umrli otrok.

Pogrebi so bili primerno razdeljeni med pet naših domačih pogrebnikov. Samo 11 slučajev je bilo v naselbini, ko so bili za pogrebnike tujci, dočim je bilo lansko leto, oziroma v letu 1937 kar 38 ljudi pokopanih po tujezemskih pogrebnikih.

Med umrlimi, pravi statistika, jih je bilo tudi precej takih, ki so svoječasno spadali k društvom, pa so slednje opustili iz enega ali drugega vzroka, največ radi krize. Natančno število teh pa ni znano.

Približno pa je v zadnjih štirih letih nad 500 naših ljudi izmed 1334 umrlih bilo brez vsake organizacije in katere se je moralo v največ slučajih v največji revščini pokopati. In to v Clevelandu, kjer imamo stotine prilik, da pristopimo k enemu ali drugemu podpornemu društvu!

Seveda bi vsi želeli, da bi bila ta žalostna štatistika smrtnih slučajev v naselbini nekoliko bolj ugodna v letošnjem letu. Zlasti pa bi pri tem še enkrat opomnili vse naše ljudi, da naj nikar ne pozabijo na društva.

Oni, ki so člani tega ali onega društva, zveze ali jednote, imajo na vsak način veliko dolžnost, da ob vsaki priliki nagovarjajo svojega prijatelja in znanca, da se zavaruje za slučaj bolezni in smrti. 500 smrtnih slučajev v štirih letih, ko naš človek ni bil pri nobenem društvu, pač ni častno znamenje za nas.

Vladna tajnica dela prosi vse delavske voditelje, da naredijo v letu 1939 medsebojni mir

Washington, 3. januarja. Delavska tajnica ameriške vlade, Miss Frances Perkins, je prosila te dni ameriške delavce, da naredijo medsebojni mir in tako pokažejo ostalemu svetu, da niso na strani, ki so si vedno v laseh v medsebojnih bojih.

Miss Perkins je naslovila dvoje pisem, katerih enega je poslala na William Greena, predsednika American Federation of Labor, in drugega na John Lewisa, predsednika nasprotne organizacije, znane pod imenom C. I. O.

Miss Perkins pravi, da je danes toliko brezposelnosti in nereda v Ameriki, ker se delavci, oziroma njih voditelji neprestano prepirajo medsebojno. Delodajalci ne vedo, komu bi ustregli in raje pustijo, da tovarne počivajo, kot da bi se prepirali z delavci, ki se sami med seboj ne morejo sporazumeti.

"Resnica je," pravi Miss Perkins, "da delodajalci ne morejo začeti z večjimi deli, ko se ne morejo zanesti na delavce. Ako bi delavci bili v medsebojnem sporazumu, tedaj bi bili mnogo bolj upoštevani kot so.

"Resnica je," nadaljuje Miss Perkins, "da želi ogromna večina ameriških delavcev mir v svojih vrstah, toda so gotovi delavski voditelji, ki ne poznajo miru. Taki delavski voditelji škodujejo delavcem, ki so v pretežni večini za mir in sporazum z industrijami.

Dvoje ogromnih poštnih ropov v mestu

Poštna postaja B, ki se nahaja na 57. cesti in Euclid Ave., je bila zaprta od zadnje sobote od 1:30 popoldne pa vse do torka zjutraj do 5. ure. V tem času so morali priti v poslopje izredno drzni roparji, ki so navrtali 15 palcev debel zid, da so prišli do poštne blagajne. Iz te blagajne so odnesli za nekako $20,000 vrednosti v gotovini, v znamkah in registriranih pismih. Natančna svota še ni določena. Poštne postaje morajo imeti ob vsakem času najmanj $25,000 v znamkah in v gotovini na razpolago. Denar ni bil zavarovan proti ropu ali tatvini. Včeraj zjutraj je bila obenem oropana tudi poštna postaja na 12915 Miles Ave. Dva roparja in ena ženska so odnesli iz poštne blagajne v gotovini $1,139.00. Tudi ta denar ni bil zavarovan. Poštne oblasti so sedaj odredile, da so poštne postaje zastražene po zveznih stražnikih. Roparji so morali biti po mnenju policije iz drugega mesta, toda so se dobro razumeli na svoj zločinski posel.

Pametni Clevelandčani

Policijski načelnik v Clevelandu poroča, da je policija tekom prvih dveh dni v Clevelandu aretirala samo 37 pijanih voznikov avtomobilov. Niti na novoletni večer, na novoletni dan in dan pozneje ni bilo na cestah pijanih voznikov kot druga leta. Lansko leto na primer je policija aretirala 287 avtomobilistov tekom dveh dni ob novem letu. Letos pa je videti, da so pijanci v avtomobilih ostali doma ali pa niso preveč pili. Vseeno se pa poroča, da so bili Clevelandčani za novoletne dneve prav radodarni, kajti zapili so v raznih prostorih nič manj kot štiri milijone dolarjev. Kar se je pa doma še posebej pognalo po grlu, o tem poročevalci molčijo.

Ameriški domovi

Statistični urad zvezne vlade je pravkar dokončal preiskavo glede sanitarnosti v ameriških domovih. Statistika pripoveduje, da se je preiskalo 8,000,000 stanovanj v 203 mestih. Preiskava je dognala, da izmed 100 domov v omenjenih mestih jih 15 nima stranišč in 20 jih je brez kopalnih banj.

Tega rojaka ne bo dobil Mussolini!

Pred dobrim tednom se je v našem uredništvu priglasila sorodnica nekega rojaka, ki je pred nekako 14. leti dospel v Zedinjene države nepravilnim potom. Prosila nas je, da če moremo kaj posredovati, da bi dotični ostal v Ameriki še nekaj časa. Rojak bi moral biti deportiran 9. januarja. Je to pošten, značajen Kraševec ali Primorec, ki se je ves čas dobro obnašal v Zedinjenih državah in ki je pobegnil v Ameriko, ker ni hotel služiti v armadi diktatorja Mussolinija. Obrnili smo se na našega kongresnega zastopnika, ki nam je te dni sporočil, da bo preprečil takojšno deportacijo dotičnega rojaka in obenem predlagal v kongresu posebno postavo, da se onih ljudi, ki so pobegnili iz diktatorskih držav, ko so jih klicali za vojake, ne more deportirati. Koliko uspeha bo imel dotični predlog kongresmana Sweeneya, ne vemo, toliko pa vemo, da rojak, za katerega smo se zavzeli, ne bo deportiran zaenkrat in ne bo služil Mussoliniju.

Pijana ženska

Policija mnogokrat prime kakega pijanega avtomobilista, toda pijane ženske voznice so pa bolj redka prikazen. Včeraj pa je bila aretirana neka 34 let stara Miss Helen Caldwell, ki je vozila radi pijanosti avtomobil tako nerodno, da je na Public Square zadela v ulično karo. V bolnišnici so ji potem najprvo obvezali rane, a kasneje je bila aretirana in obtožena pijanosti.

Javornik ima koncert

V Barbertonu, O. priredi pevski zbor "Javornik" koncert in sicer v soboto 14. januarja zvečer v dvorani društva Domovina na 14. cesti. Po koncertu bo ples, za katerega bo igral Trebarjev orkester iz Clevelanda.

K molitvi

Članice društva sv. Neže št. 139 C. K. of O. se prosi, da pridejo k molitvi danes ob 3. uri popoldne za pokojno sestro Mary Glavič. Udeležite se tudi pogreba v četrtek.

Španski nacionalisti še vedno napredujejo

Hendaye, Francija, 3. januarja. Divizije generala Franca so se približale glavnim utrdbam lojalistov v spodnji Kataloniji. Ob reki Ebro so nacionalisti včeraj izvojevali večjo zmago. Kakih 15,000 lojalistov je zajetih v okolišu med Ebro in Segre rekami in bati se je, da se bodo morali podati generalu Francu. V armadi generala Franca se najbolj odlikujejo domačini, Španci iz province Navare. Včeraj so zasedli mesto Falset, ki je komaj še 50 milj oddaljeno od Barcelone. Na ta način je general Franco napredoval v štirih dnevih za 30 milj. Tekom prvih desetih dni ofenzive je armada generala Franca zasedla 672 kvadratnih milj ozemlja, zajela 16,270 jetnikov in uničila lojalistom nad 100 zrakoplovov. General Franco je osebno na bojišču. Dva dni se je nahajal pri četah Navarezov, ne da bi šel k počitku.

Blazni zločinci

Dočim je clevelandska policija prijela enega izmed petih blaznih zločincev, ki so ob novem letu pobegnili iz državnih zaporov v Lima, Ohio, pa se nahajajo ostali štirje še vedno na svobodi. Policija svari ljudi pred njimi, kajti te vrste zločinci so skrajno nevarni in ubijejo človeka pri najmanjšem izzivanju.

Zborovanje delničarjev

V sredo 11. januarja se vrši letna seja delničarjev The North American banke. Seja se vrši ob 7:30 zvečer v Knausovi dvorani. Podano bo letno poročilo, na vrsti je volitev direktorjev in druge zadeve, ki so v stiku s tem. Sleherni delničar ima pravico biti navzoč.

Zgubljena očala

V S. N. Domu na St. Clair Ave. so se zgubila očala. Najditelj naj jih vrne na 1422 E. 63rd St.

Državljanska šola

Pouk o ameriškem državljanstvu se prične v pondeljek 9. januarja v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. Pričetek je vselej ob 7. uri zvečer. Vsi, ki imajo prve papirje in so slednji stari že dve leti in ki bivajo v Ameriki 5 let ali več se lahko priglasijo za pouk. Sprejemajo se moški in ženske. Natančna navodila dobite vselej v šoli. Obrnite se z zaupanjem do učitelja. Oni učenci in učenke, ki so tekom preteklega termina obiskovali šolo, so gotovo dobrodošli. Zaenkrat se bo pouk vršil samo v pondeljkih zvečer, ako bo pa število učencev garantiralo, tedaj bo trajal pouk zopet dvakrat na teden kot v preteklem terminu. Natančnejše podrobnosti dobite direktno v šoli. Kdorkoli misli ostati v Ameriki ali si pomagati naprej, naj gotovo čimprej postane ameriški državljan. Mi bomo vsem tem ljudem prav z veseljem pomagali.

Častitljiva starost

Mr. John Gerčar, 775 E. 156th St. nam je poslal izrezek iz domovinskega časopisa, v katerem se piše o njegovi materi sledeče: V prijazni Drepala vasi pri Trzinu je praznovala Barbara Grčar, po domače Bavantova Barba 90-letnico svojega življenja. Daleč naokoli poznana in priljubljena ter simpatičda starka je kljub visoki starosti še čila in zdrava ter redno opravlja na svojem domu vsa manjša gospodinjska dela. Vid ima tako dobro ohranjen, da brez naočnikov šiva in čita časopise. Bavantova Barba se je rodila leta 1849 in se leta 1870 poročila. Imela je 9 otrok, katere je skrbno vzgojila v krščanskem duhu. Naj bi častitljiva mamica dočakali zdravi še stoletnico!

Seja nocoj

Nocoj večer je seja društva Carniola Hive št. 493, T. M. Po seji bo zabava.

Nemška dekleta prisiljena k delu

Berlin, 3. januarja. Včeraj je šlo v veljavo novo povelje nacijske vlade, glasom katerega bo 400,000 nemških deklet prisiljenih eno leto delati ali na kmetijah ali pa v privatnih hišah pri gospodinjstvu. Odredba za prisilno delo se tiče vseh neporočenih nemških deklet, ki so stare med 18. in 25. letom. Izvzete so le one, ki so pohabljene ali sploh nezmožne za delo. Vsako dekle v Nemčiji, ki bo zahtevalo po 1. marcu kako javno ali privatno delo, bo moralo predložiti spričevalo, da je bilo zaposleno najmanj eno leto na kmetiji ali pri gospodinjstvu. Brez takega spričevala dekleta ne bodo mogla dobiti druzega dela. Onih 400,000 deklet, ki bodo opravljala prisilna dela, za slednja ne bodo plačana, pač pa dobijo le streho in živež tekom leta.

Trditve zločincev

Dr. H. M. Turk, naš rojak, ki je generalni ravnatelj ogromnih državnih zaporov za zločince v Lima, Ohio, in iz katerih je te dni pobegnilo pet kriminalcev, je izjavil, da so trditve zločincev, da se s slednjimi slabo postopa v zaporih, direktno izmišljene in prinešene v javnost, da bi izzvale simpatije od strani občinstva. Dr. Turk se je za praznike mudil v Clevelandu, toda je takoj zopet odpotoval na svoje mesto, ko je slišal o begu zločincev.

Nova postavodaja

Včeraj so bili zapriseženi novi postavodajalci v glavnem mestu države v Columbusu. Izmed 136 članov poslanske zbornice jih štejejo republikanci 100, a izmed 38 članov senatne zbornice jih je 27 republikancev, ki imajo torej popolno kontrolo in odgovornost za vse postave.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Frances Zupančič, 6210 Edna Ave. in Mr. Louis Mole, 1089 E. 68th St. Mnogo uspeha in sreče želimo!

Mooney bo prost

Sacramento, Cal., 3. januarja. Novo izvoljeni governer države Californije, demokrat Culbert Olson, je včeraj izjavil, da bo držal besedo, katero je dal tekom volivne kampanje, da bo namreč oprostil jetnika Tom Mooneya iz zaporov, ako bo izvoljen governerjem. Včeraj je novi governer povedal, da namerava podpisati povelje, da se Mooneya spusti na svobodo v soboto 7. januarja. Mooney se je nahajal 22 let v zaporih, potem ko je bil spoznan krivim, da je vrgel bombo v neko parado in je bilo tedaj deset oseb ubitih. Priče, ki so pričale proti Mooneyu, so tedaj krivo prisegale.

Garner in Roosevelt

Washington, 3. januarja. Sloga, ki je doslej prevladovala med predsednikom Rooseveltom in podpredsednikom Garnerjem, je prenehala. Podpredsednik Garner se ne strinja s programom predsednika Roosevelta. Zlasti je podpredsednik Garner v treh kardinalnih točkah popolnoma druzega mnenja kot Roosevelt in sicer: Garner trdi, da morajo samo mesta in države prevzeti relif, ne pa zvezna vlada. Garner je proti silnemu oboroževanju, kot ga zahteva predsednik Roosevelt. In končno je Garner proti sedanji postavi glede pomoči farmarjem. Pričakuje se, da bo radi nesporazuma med predsednikom in podpredsednikom prišlo do kritičnih posledic v demokratski stranki.

Novoletno voščilo

Generalni konzulat kraljevine Jugoslavije nam je iz New Yorka poslal novoletno čestitko, ki govori sama za sebe: Poveljnik kr. ladje "Jadran," kapetan fregate Jerko Kačič-Dimitri, častniki, podčastniki, kadetje in mornarji, se spominjajo zgodovinskega obiska kr. ladje "Jadran" v newyorški in bostonski luki in z vernimi manifestacijami svoji stari domovini in edinstvu našega naroda, pošiljajo svoje pozdrave bratom onkraj oceana in jim voščijo srečno novo leto 1939."

K molitvi

Članice društva sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ so prošene, da pridejo k molitvi za pokojno sestro Mary Glavič ob 2. uri popoldne v Grdinovi kapeli. Udeležite se v velikem številu tudi pogreba v četrtek zjutraj.

Daladier na potu, da kaže moč Francije

Tunis, Tunizija, 3. januarja. Sem se je pripeljal na francoski vojni ladji francoski ministerski predsednik Daladier. Namen potovanja je pokazati Italijanom, da je Francija pripravljena do zadnjega braniti vse svoje kolonije. Včeraj je Daladier obiskal najprvo Korziko, kjer je imel dva govora. Korzikanci so ga navdušeno pozdravljali in obenem kričali: "Obesite Mussolinija!" Glavna oborožena sila Francije je pa zbrana te dni v Tunisu, glavnem mestu Tunizije, katero kolonijo Italijani pred vsem zahtevajo za sebe. V Gables, v bližini laške kolonije Libije, je zbranih 25,000 francoskih vojakov, katere bo Daladier revidiral. Tunizija je strategična pokrajina, in kdor jo ima v oblasti lahko kontrolira Sredozemsko morje. Domačini v provinci so se skoro enoglasno izjavili za Francijo. Jutri bo imel Daladier banket, katerega priredijo načelniki arabskih in drugih afriških plemen, ki bodo ob tej priliki ponovno prisegli zvestobo Franciji.

Armadna rezerva

Vojaški urad v Clevelandu nas opozarja, da je zadnji kongres ustvaril nekako rezervno armado, ki naj šteje 75,000 mož. Vstop k tej rezervni armadi imajo samo bivši vojaki redne armade, ki so bili častno odpuščeni, ki niso še nad 36 let stari. Lahko so samski ali oženjeni. Ti rezervisti ne vršijo nobene vojaške službe, razven da so poklicani, kadar predsednik razglasi vojno. Dokler so v rezervi, dobivajo $2.00 plače na mesec. Za nadaljna pojasnila se zglasite v rekrutnem uradu v starem poštnem poslopju na Public Square.

Društvo Euclid

Novi uradniki društva Euclid št. 29 SDZ za leto 1939 so: predsednik Matija Klemen, podpreds. Frank Maurich, tajnik Frank Gorjanc, 19314 Arrowhead Ave., blagajnik John Pižem, zapisnikar Frank Požar. Nadzorniki: John Jamnik, Frank Segulin, John Dodič. Zdravnika dr. A. Škur in dr. Rotter. Seje se vršijo vsak tretji petek v mesecu ob 7:30 zvečer v Društvenem domu na Recher Ave.

Pozdravi

Mrs. Margaret Kogovšek in sinova pošiljajo lepe pozdrave iz Chicage. Zlasti pozdravljajo pevce in pevke zbora Ilirija. Prav lepa hvala!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 2, Wed., Jan. 4, 1939

Evropa v novem letu

Za božične praznike in za novoletno darilo je dobila stara Evropa nebroj skrajno nevarnih problemov. Ako se v Evropi tekom leta 1939 ničesar novega ne pripeti, pa ima stara mačeha za vse leto dovolj bolečin pripravljenih, ne da bi kaj pomislila na potrebna zdravila in zdravnike. Kot je bilo skrajno neprijetno življenje v Evropi tekom leta 1938, pa se obljubujejo za leto 1939 še večje zagate in malokdo je prepričan, da bi Evropa v letu 1939 ostala brez vojne.

Italijani so prinesli na površje nov spor s Francijo. Fašistovski klativitezi so naenkrat zasanjali o francoskih kolonijah in jih zahtevajo za sebe. Francija se seveda upira, toda Mussolini ne odneha. Že so na potu oborožene sile, tako laške kot francoske. Pričakuje se, da bo tako nekako spomladi izbruhnilo. Anglija se tudi pripravlja. Polovica države je že spremenjena v zavetišča in skrivališča pred napadi zrakoplovov in plinske maske tovarne komaj sproti izdelujejo v dovolj visokem številu, da se jih razdeli med slehernega prebivalca nekaj.

Bliska se tudi na severu Evrope, v Memel okraju, ki je danes litvinska last, toda najbrž ne bo dolgo ostal. Hitler bo nekega dne potrkal in zahteval Memel za sebe. In dobil ga bo. Na Romunskem je tudi dovolj trepetanja, politične nestalnosti. Fašizem si pripravlja tla. Toda najbolj resno izmed vseh vprašanj je danes ukrajinsko vprašanje, ki zna zavrteti vso Evropo v neznosno vojno.

V Parizu se je oglasil mlad fant Vladimir Romanov. Star je 21 let. Ob svoji polnoletnosti je izjavil, da je on postavni naslednik ruskih carjev in si je že nadel tudi ime: Vladimir II, car vse Rusije. 5,000 ruskih begincev v Franciji ga je proglasilo za carja, ne da bi vprašali ruski narod za dovoljenje. In kmalu po razglasitvi carjem se je Vladimir podal na obisk v Nemčijo, kjer s Hitlerjem kuje načrte, kako bi najprvo dobil bogato žitno deželo Ukrajino. V resnici pa ne bo njegova nikdar, pač pa bo Hitler o njej odločeval.

Kajti Hitler sicer želi, da se imenuje Vladimir ruski car, toda le v toliko kot je to ugodno za nacijske interese. Vendar bo imel tudi Hitler precej velike sitnosti z Ukrajino. Ukrajina ni Avstrija, niti Čehoslovaška. Mnogo je Rusov, ki silovito sovražijo boljševike, toda Hitlerja še bolj. Eden teh Rusov je general Denikin, ki se je dolgo časa boril z boljševiki. Denikin se je že pred nekaj leti izrazil v Parizu, da so Ukrajincem dobro znani Hitlerjevi načrti glede Ukrajine, ker so zvedeli za načrte od Hitlerja samega. Značilne so tozadevne nadaljne besede Denikina:

"Bela ali rdeča, naša domovina ostane naša domovina. Kdorkoli bo pomagal ruskim neprijateljem, ne more biti nazvan ruskim patriotom. Boljševikov se Ukrajinci prej lahko rešijo kot pa Hitlerja." Kljub vsemu temu pa vrši Hitler ogromno propagando v Ukrajini. Njegovi agenti so raztreseni vsepovsod. Da preslepi Ukrajince, jim je sporočil, da jim bo izposloval svobodo, neodvisnost. V resnici pa želi Hitler le ukrajinsko žito, petrolej in druga naravna bogastva.

Toda kdor pozna Hitlerja, ta ve, da je neizprosen v svojih zahtevah. Kadar se je enkrat določil za gotov cilj, to izvrši. Ni bila zaman narejena zveza med Nemčijo in Japonsko. Ako vpadejo nemške legije v Ukrajino, bo le težko Rusiji braniti Ukrajino, ako bo Rusija ob istem času napadena od Japonske v Sibiriji. Jako nečedno vlogo igra pri tem tudi Poljska. Ona redi psa, ki jo bo prej ali slej ugriznil. Ta pes je Hitler. Poljska dovoljuje, da se pojavljajo ob mejah Ukrajine nemški izzivači, pri tem pa obdolžuje Ukrajince, da se pripravljajo na punt.

Hitler je sicer septembra meseca slovesno izjavil, potem ko je pograbil Avstrijo in Sudete, da zaenkrat nima Nemčija nobenih načrtov, da si osvoji to ali ono pokrajino. Ta izjava je bila podana le, da se začasno oslepi evropske državnike.

In ko bo začelo pokati v Ukrajini, se bo stresla vsa Evropa. Države se bodo vpraševale, kdaj pridejo one na vrsto. In če ne želijo, da pridejo te države na vrsto, morajo napasti Hitlerja. Tak je položaj danes v Evropi, ki zre s strahom in trepetom v obraz novemu letu.

Kaj pravite!

"Slovenija je dežela lepote, kulture in večno žive narodne zavesti. Tuji oblastniki v vseh stoletjih nikdar niso mogli potlačiti te slovenske narodne zavesti. Pod vlado mnogo močnejših oblastnikov in na križišču kulture premočnih narodov so ohranili Slovenci svojo narodno zavest in zgradili svojo kulturo, ne da bi bili pri tem pozabili na misel skupnosti z jugoslovanskimi brati v drugih deželah." — Tako je povedal dr. Stojadinovič, jugoslovanski ministerski predsednik.

* * *

V Ameriki imamo vsake vrste zavarovalnino. Samo to nam ni znano, če je kje kaka zavarovalna družba, ki bi zavarovala kandidate, ki pogorijo pri volitvah.

* * *

Morda ne veste, da dobi farmar za božično drevesce, pet centov, a vi plačate zanj vse od $2 do $4. Ampak en tisoč sadik stane farmarja samo $2 in jih posadi blizu 3,000 na en aker in nima ž njimi nobenega dela.

Na obisku v stari domovini

7. Izlet po Sloveniji: od Ljubljane do Kranjske gore.
Piše Mary Fritzel, Pueblo, Colo.

Na našem izletnem programu v starem kraju je bil med glavnimi točkima izlet po Sloveniji, za katerega je bil odhod napovedan na torek zjutraj, 12. julija. Tako so imele izletnice dovolj časa, da so obiskale vsaj glavne svoje sorodnike in se ž njimi porazgovorile. Jaz pa sem potovala že s prvo skupino in sem tako bila doma na Koroškem že 8. junija ter sem se drugi skupini pridružila v Beljaku in potovala ž njo do Ljubljane ter nato odpotovala na Dolenjsko k svojima sopotnicama Mrs. Carson-Keržan in Miss Klun, obe iz Leadville, Colo.

Iz lastne izkušnje vem, da sem si po nekaj tednih bivanja pri svojih ljudeh zopet zaželala družbe svojih ameriških rojakov in zato mi je bil ta skupni izlet po Sloveniji izredno dobrodošel. Sedaj sem razumela, zakaj so nekateri v preteklosti tožili, da jim je bilo doma dolg čas, ker niso imeli prave družbe. Razume se, da so sorodniki v starem kraju resnično veseli svojih Amerikancev in so pripravljeni storiti zanje, kolikor največ morejo, toda v poletnem času imajo nujno delo na polju, katero se ne more pustiti v nemar, in zato Amerikancem ne morejo posvetiti toliko časa, kakor bi sami radi. Posledica tega je, da so ameriški izletniki večkrat brez primerne družbe. In dočim se moški lažje "kam vtaknejo," je to za žensko bolj težavno. Ne vem kaj bi si tam na primer mislili o Amerikanki, ki bi sama prišla v gostilno v kaki kmetski vasi? Zato bodo čitatelji lahko razumeli, zakaj so skupni izleti v starem kraju zlasti za Amerikanke tako velikega pomena. Najudobnejše stanovanje in najlepši kraji nimajo tiste vrednosti, ako nima potnik prave in zadostne družbe. Na skupnih izletih pa pridejo ameriški izletniki zopet skupaj in imajo "one glorious time."

Po prihodu v Ljubljano je organizator in voditelj izleta Mr. Leo Zakrajšek pripravil vse potrebno za naš izlet po Sloveniji in napovedano jutro je nas že čakal lep in udobno opremljen nov avtobus pred uradom Francoske linije v Ljubljani, kjer je bilo naše zbirališče. Ko so naložili našo prtljago na streho avtobusa in smo me zasedle svoje sedeže, je naš šofer Rafko "pognal svojega konja" ter krenil proti Gorenjski skozi Šiško, Dravlje, Št. Vid, Medvode in dalje v smeri Škofja Loka.

Sedaj, ko se peljamo sedeč komodno v svojih sedežih, si lahko ogledamo, kdo se vse vozi z nami. Prav zadaj se naša gl. predsednica, Mrs. Prisland, razgovarja s patrom Kaz. Zakrajšekom, ki je namenjen v Bohinj na kratek oddih. Tik pred njo sedi v radostnem razpoloženju naša urednica, Mrs. Novak in odgovarja in sprašuje na desno in levo. Vštric nje sedita Mrs. Šlošar in Mrs. Majcen ter opazujeti okolico. Pred njima sedita Mrs. Erjavec in Mr. Šetina. Na nasprotni strani pa se smehlja Mrs. Šmoltz in Mrs. Virant ji sekundira. Pred tema dvema sedita v mladostni razigranosti dve od "naših tamladih" — Miss Hermina Prisland in Miss Alice Železnik. V isti vrsti na nasprotni strani z velikim zanimanjem opazujeti okolico mladi Amerikanki, Miss Olga in Miss Mildred Erjavec, hčerki Mrs. Erjavec. Še bolj spredaj pa sedita na eni strani prijazni in ljubeznjivi svakinji, Mrs. Katarina Šlogar in Mrs. Magd. Šlogar, a na nasprotni strani pa sedita učiteljici, Miss Fabian iz Chicaga in Miss Lach iz Clevelanda. Prva opazuje kraje in vse, kar gre mimo nje, s pravo učiteljsko pozornostjo in beleži in opazuje in opazuje in beleži, a druga, ki ima seboj vedno polno torbo humorja in dobrega razpoloženja, pa že na vse zgodaj "zbija" šale na desno in levo. Prav spredaj pa sedi "glavna direkcija," to sta vodja izleta Mr. Zakrajšek in šofer Rafko. Glej šmenta! Na Colorado, ki je tudi častno zastopana na tem izletu, bi bila pa skoro pozabila. Tam sredi avtobusa imata sedež Mrs. Carson-Keržan in njena sorodnica Miss Klun, od katerih pa imati obe tisto redko žensko vrlino, da malo govorita. Poleg tega imamo seboj še posebnega spremljevalca v osebi študenta g. Želeta, kojega naloga je, da pomaga izletnicam pri prtljagi, da jim daje pojasnila, ali kakor bi po naše rekli "errand boy." Razume pa se, da sem koncemkonca tudi jaz na tem avtobusu.

Med tem opazovanjem smo že dospeli v Št. Vid, kjer so znani Škofovi zavodi sv. Stanislava in kjer je bil, kakor so mi povedali, za župnika znani slovenski skladatelj in rodoljub Blaž Potočnik. Ker se tudi jaz malo na petje zastopim, sem se ob tem imenu spomnila znane pesmi: Zvonovi, zvonite, na delo budite. . . . katero smo tukaj zapeli. Tu smo tudi "pobrali" novega potnika v osebi prof. dr. Trdana, ki je zgodovinar prve vrste in poučuje v omenjenih zavodih. Prof. Trdan je že znan ameriškim rojakom iz svojega obiska med njimi in iz njegovih člankov v am. slov. časopisju. Zato jim je tudi znano, da je g. profesor pristen "Ribenčan" in humorist in šaljivec prve vrste. Tako, kakor vidite, se nas je nabralo precej in med nami je bilo več kot dovolj zabavnega materijala.

Naš avtobus dobro in hitro vozi po lepi cementirani cesti in šofer Rafko se spretno ogiba voznikov. Ni velika postava to, ampak ima zelo hladno kri in železne živce. Nič ga ne spravi iz ravnotežja in zdi se, da je slep in gluh za vse drugo in da se strogo drži navodil našega voditelja, to je: "Safety first!" Briga se samo za svoje kolo in za pot pred njim. Pridno trobi in le, če se mu kak voznik pravilno in pravočasno ne unakne po predpisih, malo zarobanti, a nato je takoj zopet prijazni Rafko.

Med tem smo že pustili za seboj kraj Medno, kjer so zadnje čase zgradili lepo moderno kopališče ob Savi, kamor se hodijo Ljubljančani in Šentvidčani kopat. Šmarni gori smo prišli že "za hrbet," pred nami so Medvode, ki je precej velika vas z več fabrikami in s precejšnjim številom novih modernih hiš in vil. Tu se uporablja vodna sila reke Sore in to prinaša blagostanje v ta kraj. Kmalu za Medvodami smo krenili na levo na stransko cesto, ki vodi v Škofjo Loko, kamor smo dospeli v kakih 20 minutah. Že hiše v starem delu mesta pričajo, da ima mesto za seboj dolgo zgodovino. Tudi izredno ozke ulice so dokaz zato. Tu se nismo ustavili dlje kakor toliko, da je Mr. Zakrajšek kupil nekaj razglednic. Pripomnim naj še, da je to mesto zelo napredovalo, odkar je pod Jugoslavijo. Dobilo je precej veliko vojašnico, meščansko šolo itd.

Rafko je zaobrnil svojega "konja" preko pisanega sorškega polja in smo bili kmalu v znani veliki in podjetni vasi Stražišče pri Kranju. Ta kraj je znan že od nekdaj po svojih sitih in rešetih iz konjske žime in Stražiščani so bili takorekoč konkurenti Ribničanom. Tudi ta kraj je po vojni napredoval v vseh ozirih, tudi v industrijskem .

Kmalu za Stražiščem nas je pozdravil "Kranj na sivi skali." Kdor je Kranj videl pred vojno, bi ga sedaj skoro težko spoznal. Prej je bil znani Majdičev mlin glavna industrijska zanimivost v mestu, a sedaj je vse polno novih tovarn, zlasti tekstilnih katerim nudi vodna sila Save in Kokre cenen obrat in ker so industrije prinesle zaslužek, je dobil Kranj veliko novih stanovanjskih hiš in vil. Kranj je tudi važen iz življenja našega pesnika-prvaka dr. Franceta Prešerna, ki je tu pokopan. Tu je pokopan tudi pesnik Simon Jenko. Zgodovina Kranja sega nazaj v rimsko dobo. Tudi tu nismo imeli ostati dlje kakor za nakup razglednic, toda naša gl. predsednica in urednica sta "jo popihali" v spremstvu z prof. Trdanom kar na svojo pest na Prešernov in Jenkov grob.

G. prof. Trdan nam je razlagal tako zgodovino Škofje Loke, kakor zgodovino Kranja in da bi bili imeli več časa na razpolago in ako bi bile vse potnice bolj nagnjene na zgodovino, bi nam bil g. profesor napravil v vsakem kraju celo predavanje, kajti gospod je podkovan z slovensko zgodovino tako kakor malokdo. Za vsak grad, vsako cerkvico, kmalu za vsako staro hišo bi nam bil lahko povedal mnoge zanimive zgodovinske podatke.

Ko smo prišli ven iz Kranja nas je pozdravljala na visokem hribu na desnem bregu Save od poletnega sonca ožarjena cerkvica Sv. Jošta. Poslali smo ji v pozdrav svoje želje, da bi bili radi pri njej, toda Rafko je hitro vozil skozi Naklo in Podbrezje in se ni za naše želje prav nič brigal, kajti on ve, da "orders are orders."

Gospod profesor Trdan je nato zamenjal svojo zgodovino in njene letnice s pristnim ribniškim dovtipom, na kar je Mrs. Šmoltz intonirala: "Marija k tebi . . ." in še predno smo jo skončale je stal naš avtobus pred cerkvijo na Brezjah. Zavest, da smo pred božjepotno cerkvijo Marije Pomočnice, je prevzela vse izletnice, kar je naravno, kajti večina nas je že mnogo let imela željo osebno obiskati ta kraj.

Takoj smo šle v cerkev k Marijinem oltarju, kjer smo opravile pod vodstvom patra Kazimirja skupno molitev ter se priporočile Marijinemu varstvu. Tega dogodka gotovo nobena od navzočih do smrti ne bo pozabila.

Po ogledu cerkve znotraj in zunaj so prišli na vrsto "odpustki" (suvenirji), katerih je bilo na izbero na "štantih" pred cerkvijo. Ker pa je bilo že skoro poldne, ni bilo posebno veliko časa za izbiranje, kajti naročeno je bilo kosilo za nas na Rečici pri Bledu in pot do tja je bila še precej dolga. Toda ni bilo lahko spraviti izletnic od "štantov," ker vsaka je hotela kupiti še to in ono, za tega in onega. Rafko je moral precej dolgo trobiti na svoj avtobusni rog, da je nas vse spravil nazaj v svojo "kočijo." Rafko je pritisnil "na gas" in krenil proti Bledu. V Zapužah pa smo se ustavili za kratek čas, da pozdravimo svojo so-potnico Mrs. Kovač iz Brooklyna.

Okrog ene ure smo preko Lesec in Bleda dospeli na Rečico, ki je v onem delu Bleda, kjer je postaja Bled ob železniški progi Jesenice-Gorica. Na pragu restavracije Savica nas pozdravi gospa Mulejeva v angleščini: "Welcome, my fellow-Americans!" Razume se, da smo se po takem pozdravu počutili kakor doma. Gospa Mulejeva je koroška rojakinja in je bila mnogo let v Milwaukee, Wis., ter je še vedno ameriška državljanka.

Na verandi restavracije nas je čakala dolga belo pogrnjena miza, posejana z rožmarinom, nagelji in roženkravtom. Razume se samo po sebi, da je v taki atmosferi izborno kosilo teknilo 100-procentno. In ker tudi prvovrstne slovenske kapljice ni manjkalo, in ker je ista poživila tudi g. profesorja, in ker je g. profesor "česal" take, da smo se držali za trebuhe, je omizje kar bučalo od smeha.

Ker pa pravijo, da ima vsaka stvar svoj konec, a sveder celo tri, je moralo biti konec tudi tega kosila. Ker pa smo bile vse tako zelo zadovoljne tako s kosilom samim, kakor tudi z izredno nizko ceno, smo tu naročili kosilo še za naslednji dan. Tu se je od nas poslovil č. g. pater Kazimir Zakrajšek, ki je nadaljeval pot v Bohinj z vlakom, a ostali smo se odpeljali na ogled Bleda. Ogledali smo si farno cerkev, ki je bila pred kratkem novo preslikana. To delo je opravil slikar-umetnik Pengov. Slike so tako žive, da se smatrajo za nekaj izvanrednega. Nato smo šli na stari grad, od koder se nudi obiskovalcu prekrasen razgled na Bled in okolico. Nekaterim je težka sapa delala nekoliko težav na strmi poti na grad, a ta starinski grad in razgled sta bila zadostno plačilo za vse težave. Razume se, da smo se peljali tudi na otok in tam obiskale lično cerkvico ter tam vlekle za vrv zvončka, ki izpolnjuje srčne želje. Ker je bilo med nami precej vdov in samic, si lahko mislite kaj smo si želele, ko smo vlekle za vrv.

Po povratku z otoka, smo se odpeljali mimo kraljevega dvorca "Suvohor" proti Bohinju. Ker pot vije po neprestanih ovinkih, večinoma ob Bohinjski Savici, Rafko ni mogel tako hitro voziti kakor bi rad; toda nič zato, ker nam ni bilo dolg čas. Romantična dolina nas je tako navdušila, da smo skoro celo pot prepele, najprej slovensko in potem angleško. Bile smo v Bohinju, kakor bi rekli po naše: one, two, three. Kvartirale smo se v hotelu Sv. Janez. Le s težavo so za vse nas dobili prostora, a končno je bilo tudi to urejeno.

Bohinj ima to posebnost, da tu vlada nebeški mir. Le tu in tam kak avtomobil vznemiri okolico. Škoda, da nismo mogle ostati nekoliko dlje. Ker je bila noč hladna, a zrak čist in svež, smo se naslednje jutro prebudile okrepčane in osvežene. Po zajutreku smo se takoj odpeljali proti slapu Savice. Pot od hotela do slapa vzame kake 2 uri hoda, a mi smo se peljali z avtobusom skoro tri čertine poti in le kake pol ure smo hodile navzgor do slapa.

Izvir in slap Savice nudi obiskovalcu veličasten prizor. Velika masa vode teče iz skale in pada kakih 50 metrov v kotlino. Kakor biser v školjki je skrit ta naravni čar slovenske zemlje. Takorekoč ločen od ostalega sveta, visoko gori v gorovju skrit in neviden, dokler ne prideš prav zraven. Njegov šum se sliši sicer več kakor eno uro daleč, toda če ga hočeš videti, se moraš potruditi do njega. Trud pa je stotero poplačan ob pogledu nanj.

Vrnivši se nazaj doli k avtobusu, to je mala planotica, do katere vodi lepa avtomobilska cesta, in kateri kraj se imenuje Kopišče, so si privoščile izletnice gorkega čaja z rumom. In če so kdaj te dobrote dobro teknile, so teknile v te romantičnem kraju.

Na vožnji od Kopišča pr hotelu smo med potjo obisk li tudi vojaško pokopališče kapelico. V Bohinju so nam bila za časa svetovne vojne lika zbirališča avstrijskega jaštva, ki je v gotovju bran vpad Italijanov s te strani. tisoče in tisoče vojakov je vedno ostalo v teh krajih to pokopališče hrani le m hen del njih.

Okrog enajstih smo bili nazaj pri hotelu, naložili p ljago in Rafko je vozil na proti Bledu. Tu smo si ogle li od rečice Radovne izdolbe ozko in globoko sotesko—V gar in slap istega imena, ter nato odpeljali na kosilo v stavracijo Savica. Po kos smo se odpeljali nazaj na B si še Bled nekoliko ogled ter potem nadaljevali pot p ko Lesec in Jesenic v Kr sko goro.

—o—

Vljudna prošnja

Priprave za prireditev P gresivne trgovske zveze, ki se vršila dne 29. januarja 193 Slovenskem delavskem domu Waterloo Rd., so v popolnem ku. Prireditveni odbor ima ne roke dela. Obdržuje sej sejo in obdeluje program in potrebno do zadnje podrobn tako da bo zagotovljeno vnap da bo prireditev popolen in o men uspeh. Zagotovljeni so najpopularnejši naši orkestr godbe. Odbor je že v pogaja z priznanimi umetniki, ki b ta dan nastopili in pripomogli umetniškega uspeha prired Najeti sta obe dvorani. Pres ljeno je za potrebne zvočn Zbirajo in pripravljajo se ljubljene nagrade. V najk šem času bo objavljen podro seznam istih. V doglednem bo objavljen podroben prog prireditve in reda, v katere bo ista vršila. Trgovci in Progresivne trgovske zveže so se zavzeli, da bo prireditev ka, da bo vsakdo ž njo zad ljen.

Baš tako pa se prireditelji vedajo, da prireditev brez kooperacije ne bo tako uspe kakor bi si bilo sicer želeti. tega se člani Progresivne tr ske zveze, a posebno prired ni odbor obrača do vas z vlju prošnjo, da sodelujete po s močeh k uspehu prireditve. je pričakovati ogromne udele vas odbor v prvi vrsti pros po možnosti omejite udeležb strani svoje družine le na o sle. Nagrade se bodo podelj le od pričetka prireditve do ca, kar pač ni z ozirom na v število nagrad drugače mo Nikari ne pošiljajte otrok sa na prireditev, ker otrokom, bodo v spremstvu staršev, s vstop v dvorano ne bo dovolj

Ne oddajajte nagadnih lis tujcem, da jim pripomorete s do vstopa na prireditev. Lis ki ga tako oddaste, je za vas gubljen — in s tem tudi pri da ste deležni ene izmed nag Vstop v dvorane bo samo p izkazilu z nagradnim listkom.

Napišite na nagradne lis (na male odrezke, ki so opr ljeni z številko) svoje ime in imek ter naslov. S tem boste magali odboru do hitrejšega uspešnejšega delovanja.

Na prireditvi bo preskrbl v obilni meri za brezplačno zo vo in za okrepčila v vsaki ob da ne bo nihče dolgega časa hal, niti lakote ali žeje umir

Čas do prireditve se z vsa dnem skrajšuje. Še dobre š tedne imate časa, da si zagot te čimvečje število nagra listkov in s tem timveč pri da boste deležni nagrad. V številka, vsak listek šteje. marljivo kupujte pri naših govcih. In sedaj poglav prošnja vseh članov Progres trgovske zveze:

Zahtevajte ob vsakem nak nagradne listke.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

Lindsay si je ves vesel mel roke.

"Prav res radoveden sem na njihove obraze — Izvrstno—! Sijajna zabava —! Kaj, master?"

"Seveda! In iznenadenje—! Halef bo seveda prvi, saj je vranec njegov in gorje mu, če ga ne dobi nazaj! In Amad el-Gandur bo tudi poleg."

Kakor sem že omenil, je padel Mohammed Emin, Amad el-Gandurjev oče, ob Džali v boju z Bebbehi. Sin se je takoj odpravil za morilci, da maščuje očetovo smrt. Ko sva mnogo tednov pozneje prispela s Halefom nazaj k Haddedinom, se še ni vrnil k svojemu rodu. Šele ko sem mnogo let pozneje spet obiskal Haddedine, sem ga našel doma. Maščeval je očetovo smrt, pa potreboval mnogo več časa, nego smo računali. Rod si ga je izbral za šejha.

"In Omar ben Sadek s svojim šarcem bo tudi poleg!" je pravil Lindsay. "Kar veselim se že na svidenje —! Je pač čisto drugače, če potuje človek z vami, master! Se vsaj nekaj doživi!"

"Ne poošabite me, mylord! Tudi drugi ljudje doživijo marsikaj!"

"Malenkosti! Mylorda pa pustite, master! Za vas sem Lindsay, David Lindsay, kakor tistikrat, ko sva iskala krilate bike! Saj me razumete, kaj?"

Ujetnika sta molčala. Moj je strmel na svojo ranjeno roko, Lindsayev pa si je otipaval nos, ki je vse huje rastel in dobival vse živahnejše barve. Lordova pest je bila precej krepka.

Nisva dolgo čakala. Na vzhodnem obzorju so se prikazale črne pike, kmalu so se razvile v močno krdelo jezdecev.

Lindsay se je režal po vsem obrazu.

"Prihajajo — prihajajo —! Kar sto funtov bi plačal, tako se veselim iznenadenja!"

Res so prihajali. Jezdili so po sledi tatov, naglo so se bližali.

Zagledali so nas, obstali in nas opazovali. Videli so seveda kamele pa vranca in belca. Barva se je ujemala. Ugibali so najbrž, ali sta njuna. Nista so si mislili, kajti tatovi bi ne sedeli mirno v travi in čakali. Že sva videla posamezne osebe.

"Master," je vprašal Anglež, "kdo je tisti visoki, bradati človek na čelu čete?"

"Tisti je Amad el-Gandur. Bradat je, kakor je bil njegov oče Mohammed Emin, le da je njegova brada črna, očetova pa je bila snežnobela."

"In tisti starec poleg njega?"

"Tisti je Malek, šejh Ateibov, ki so se, kakor veste, združili s Haddedini. Oče Amše je in ded Hanne, cvetlice vseh cvetlic, Halefove žene."

"In tisti pritlikavec?"

"No, tisti je naš hadži Halef Omar."

"Well! Vaše oči so ostrejše ko moje.

Poglejte, ali ne jezdi tamle eden šarca?"

"Da! Tisti je Omar ben Sadek, beduin iz Alžerije, ki ga tudi prav dobro poznate. Šarca jezdi, ki smo ga vzeli Aladžijema.

Niso naju še spoznali. Pa bliže prihajajo."

"Well! Pokazal se jim bom v vsej veličini!"

Vstal je, vzravnal svojo dolgo, suho postavo, in jim šel naproti. Sam sem obstal in se obrnil nekoliko v stran. Iznenaditi sem hotel svojega Halefa.

Haddedini so obstali, sivoškatlasti človek se jim je zdel zelo sumljiv.

Tedaj pa je kriknil moj mali Halef, pognal konja in vpil v smešni mešanici arabskega, turškega, angleškega in nemškega jezika, kolikor si je pač takih drobtin nabral na našem prvem potovanju:

"Ma ša 'llah — čudo božje! That's lord David Lindsay—! Poznam ga!"

V skoku je prihitel.

Lord mu je šel naproti. Halef je skočil s konja in popraševal brez sape:

"You pri nas —? Allah illa 'ilah—! Ali ste kaj čuli o mojem gospodu —? Kako se mu godi —? Ali se je že oženil—? In kdo pa je —."

Beseda mu je obtičala v grlu.

Okrenil sem se in mu stopil naproti.

Kakor okamenel je obstal.

Pa je razprostrl roke, kot bi me hotel že od daleč objeti, noge so mu odpovedale, zdrknil je na kolena in premikal ustnice. Govoril bi bil rad, pa ni spravil besede iz sebe, debele solze so mu trkljale po licih.

Ves ginjen sem stopil k njemu, ga dvignil in pritisnil na srce. Objel me je in jokal od veselja.

Tedaj so se zganili tudi drugi. Spoznali so naju, spoznali vranca in belca — in v hipu je zavalovelo krog naju.

Poskakali so s konj, kričali, vpili, popraševali —. Roke so se iztegovale, vse naju je pozdravljalo, pa nobenemu nisem utegnil odzdravljati, polne roke dela sem imel s Halefom.

Pomiril se je, pa druga ni znal povedati, ko da je neprestano vzklikal:

"Ya sidi — hajaji na'imi — nuri eš-šems— ya 'llah — ya 'llah —! O gospod moj, moje življenje — moje solnce — o Allah — o Allah —!"

Božal me je po licih in poljuboval rob mojega burnusa. Vseeno mu je bilo v tistem trenutku, ali sta rešena dragocena konja ali ne. Imel je mene in to mu je zadostovalo.

Tudi meni so zalivale solze oči, pa vkljub temu se nisem mogel premagati, smeh me je silil, ko sem poslušal, kako je lord Lindsay pozdravljal Haddedine. Pobral je vse svoje arabske in turške besede, jih pomešal in skušal povedati, kako ga veseli svidenje, — lahko si mislite, kako mešanico je zmašil skupaj! Pa Haddedini so ga razumeli, če druga ne, vsaj njegove živahne kretnje. Sicer pa je bilo za nje poglavitno, da so dobili nazaj dragocena konja.

Omar je dolgo čakal, da bi me tudi dobil v pest. In ko me Halef le ni izpustil, ga je enostavno porinil v stran in dejal:

"Mar misliš, da boš gospoda samo za sebe obdržal —? Tukaj je še nekdo drug, ki bi ga tudi rad pozdravil."

Poljubil mi je roko, pa naj sem mu branil, kolikor sem mogel, in ni me izpustil, dokler ga ni porinil v stran Amad el-Gandur.

Prijel me je za roko.

"Hvala Allahu, da te je spet pripeljal k nam, effendi! Veselje bo zavalovelo po našem taboru in radost v naših šotorih! Naši bojevniki te bodo sprejeli z bojnimi igrami in naša dekleta ti bodo slavo pela! Dobrodošel nam boš, kakor nam še nikdar nikdo ni bil dobrodošel. Kajti ti si naš najboljši prijatelj! Že sama tvoja navzočnost nam je prinesla srečo! Rešil si naša dva najboljša konja!

Ali nam boš pripovedoval, kako se ti je posrečilo, da si ju dobil nazaj?"

(Dalje prihodnjič)

Srčna zahvala narodu in domovini

Cleveland, O. — Ginjena gledam, ko se polagoma poslavlja od nas leto 1938 z raznimi zgodovinskimi spomini. Vprašujem se: ali je mogoče, da sem doživela vse to v letu 1938? Toliko veselih, srečnih trenutkov, ki so se hipoma spremenili v nesrečno razočaranje ter javno poniževanje od oseb, za katere sem delala v njih lastni finančni obstanek. Vprašujem se: kdo dela za narod? Ali tisti, ki zahteva plačo za svojo delo, ali oni, ki vse svoje moči žrtvuje za dobro ime svojega naroda? In to brezplačno! To so osebe, ki se lahko reče, da delajo za narod, ne pa za svoj lastni obstanek.

Ti narodni delavci so, žal, dostikrat razočarani in to od oseb, ki bi jim morali biti iz srca hvaležni. No, dobrota je sirota!

Zakaj to pišem? Zato, ker v mislih potujem skozi leto 1938, od postaje do postaje, kakor križev pot. Vse imam pred očmi: tople spomine, razočaranja, črna nehvaležnost, radost, sreča in veselje. Vse tako, kakor mi je življenje delilo skozi leto 1938. Vse sem prejela z močnim srcem do ljubljene domovine, kateri bom zvesta do groba.

Ljubezen, katero imam v srcu do rojstne domovine Jugoslavije, mi ne uniči nihče. Da bi mi pa vzeli najdražji zaklad, dobro ime, katerega sem prinesla s seboj v tujino, v novi svet mlada neizkušena deklica in ljubezen do rojstne domovine, do slovenskih planin, do lepe jugoslovanske zemlje, tega mi pa ne vzamete nikdar, nikdar!

Ah, kako topli so moji spomini, o mati domovina. Najsrečnejša sem ž njimi. Nisem sama, ki mi bije srce do rojstne zemlje. Mnogo vas je, ki ste dejansko pokazali ob velikih narodnih manifestacijah. Zapisani ste vsi, ki ste rade volje brezplačno sodelovali. Iz srca smo vam hvaležni. Tudi mati domovina nam je vsem hvaležna, ker se je javno spominjamo, ko smo ji postavili lep spomenik v obliki Jugoslovanskega kulturnega vrta, ki naj zeleni in cvete v novi domovini ter naj rodi novega sadu na narodnem in kulturnem polju. Sonce naj sije na ta vrt lepo, kakor na nas materino oko.

Tudi oko matere domovine zvesto čuva svoje otroke v tujini, zasleduje njih delo, njih žalost in veselje. V duhu je vedno med svojimi izseljenci, svojimi otroci, nad katerimi je tudi včasih razočarana, ker jo prehitro pozabijo ter jo ponižujejo in zasmehujejo.

Vesela pa je onih sinov in hčera, ki so ji ostali zvesta tudi v tujini. Zlasti se je spomnila njih zdaj ob 20 letnici ujedinjenja Jugoslavije in jim poklonila častno priznanje. Spomnila se je ameriških Jugoslovanov, med katerimi je izbrala tudi mene. Globoko sem ti hvaležna, o mati domovina. S ponosom sprejmem to vzvišeno svetinjo red sv. Save, katero mi poklajaš ti, o mati domovina. Bodi mi tisočkrat srčno pozdravljena! Prisegam ti zvestobo do konca dni.

Hvaležna sem ti, narod moj jugoslovanski! Vam, podporniki, ki ste finančno pomagali graditi Jugoslovanski kulturni vrt, vam, zveste Slovenke, ki ste vneto sodelovale z nami, kakor tudi vam, slovenski sinovi, ki ste nam vedno nudili roko v pomoč. Vas vseh in mnogo drugih se danes hvaležno spominjam. Onih, ki ste prihiteli iz daljnih mest in z svojo navzočnostjo pomagali do lepše slavnosti.

Odkrito povem, imeli smo težave, a s pomočjo lokalnega dnevnika Ameriške Domovine, ki nam je bil vseskozi v veliko pomoč, smo izvršili vse. Najtoplejša zahvala! Narod naj jim bo hvaležen. Tudi Glasilo KSKJ in drugo časopisje nam je bilo naklonjeno. Hvaležna sem vam.

S tvojo pomočjo, narod moj jugoslovanski, smo postavili narodu spomenik, na katerega je ponosna naša nova domovina Amerika, kakor tudi naša stara domovina. Vi ste tisti, ki ste gradili. Z nami ste bili v težkih in veselih urah, z nami ste bili do konca. Zato vam iz hvaležnega srca vzkliknem: Ponosna sem na svoj narod! Ponosna sem, da sem Slovenka! Ponosna sem, da sem Jugoslovanka!

Zavedam se, da visoko odlikovanje, katero sem prejela od Nj. Veličanstva kralja Petra II, dela čast vsemu rodoljubnemu ženstvu v Ameriki. Z vašo pomočjo, dragi narod jugoslovanski, meni prsa danes krasi vzvišena svetinja, katero mi je izročil dr. Vladimir Rybar iz Washingtona, D. C. dne 4. decembra 1938 na slavnostnem banketu ob 20 letnici ujedinjenja Jugoslavije. Topla zahvala za brzojavne, telefonične in pismene čestitke, posebno od dr. Božidara Stojanoviča, gen. konzula v New Yorku, ki mi je zelo toplo čestital in mi dal s tem nove moči do nadaljnega dela na narodnem polju v tujini. Hvaležno sem prejela cvetje od zvestih prijateljev. Na slavnostni dan se je Marjanca prvič postavila z lepo cvetko orhidejo, katero mi je poslala cvetličarna Ignac Slapnik st. Hvaležna sem vsem in vsakemu, zlasti pa nikdar pozabljeni domovini Jugoslaviji.

Srečno in veselo novo leto 1939 vsem Jugoslovanom širom sveta srčno želi vaša hvaležna

Marion Kuhar
blagajničarka JKV,
1123 Addison Rd.

—o—

Materinski klub šole sv. Vida

Veliko se trudijo nekatere matere in pridejo na sejo vsak mesec, ne glede kako so zaposlene, ali pa kakšno je vreme. Tudi čč. sestre šole sv. Vida se veliko žrtvujejo za naše otroke. To lahko reče vsak, ki je bil navzoč 21. decembra v dvorani šole sv. Vida, ko so priredili otroci božičnico. Mislite si, toliko otrok, pa jih tako lepo naučiti in ko so nekateri še tako majhni. Solze so mi prišle v oči, ko sem poslušala te nedolžne malčke. In vse to je trud naših čč. sester. Prav iz srca se jim zahvaljujemo.

Seja Materinskega kluba se vrši v sredo 4. januarja ob 7:30 zvečer v naši šoli sv. Vida. Sedaj pozimi je čas za šivanje in štrikanje, kakor katero veseli. Pridite, da bomo začele.

Veselo in srečno novo leto 1939 vsem Slovencem in Slovenkam, Ameriški Domovini pa želim dosti dobrih naročnikov.

Anna Kos.

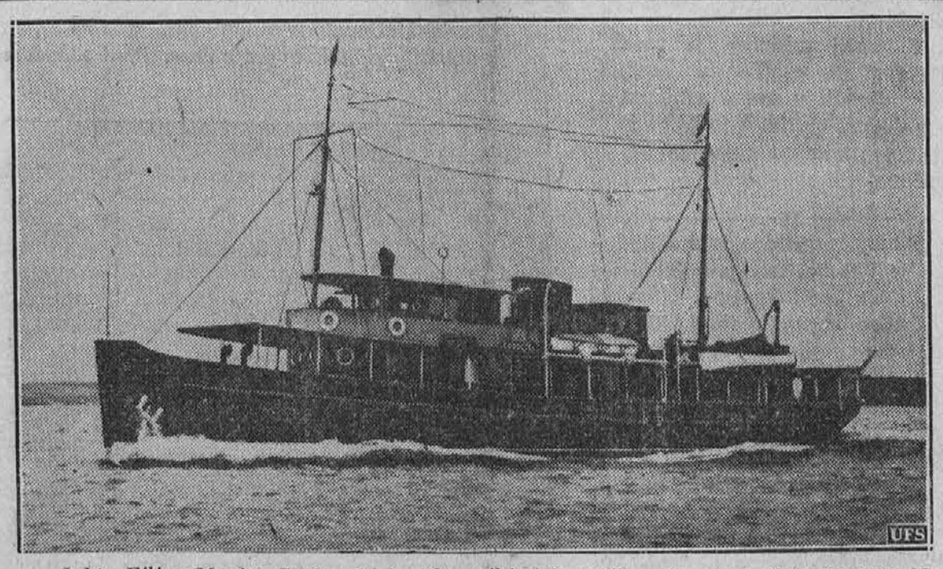

Jahta Filipa Musica-Coster, ki je osleparil iz lekarniškega trusta do $20,000,000. Na tej jahti je mislil Coster zbežati, če bi mu prišli na sled. Toda vlada ga je tako hitro prijela, da ni mogel zbežati in si je raje pognal kroglo v glavo.

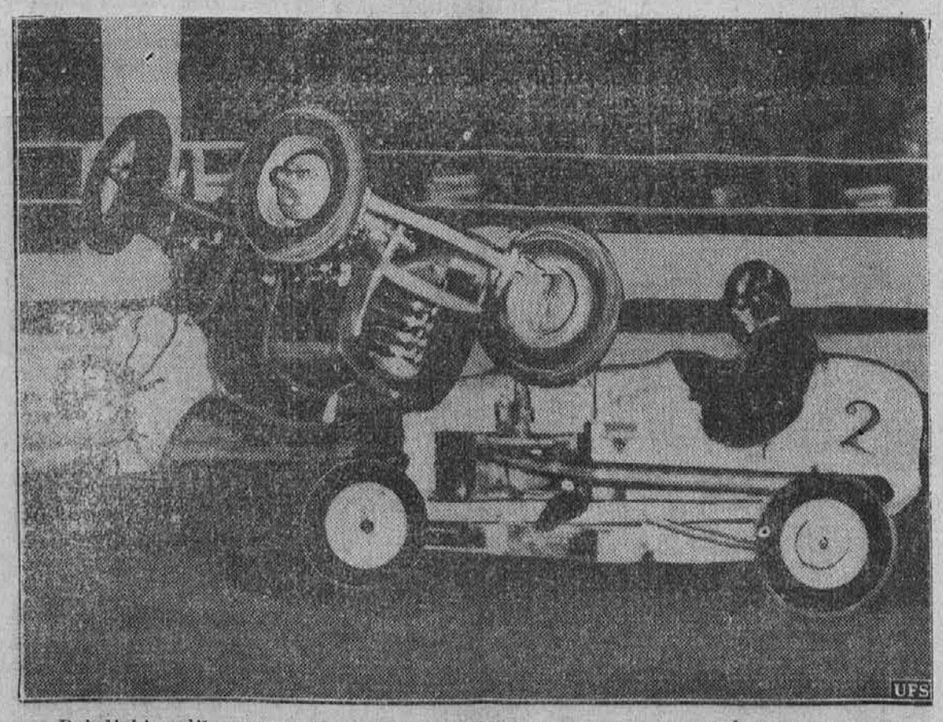

Pri dirki malih avtomobilov v Kansas City, Mo., je bil voznik Danny Armbruster precej nevarno poškodovan.

—o—

IZ PRIMORJA

—Gorica, 19. decembra. Monsignor Venceslav Bele, dekan iz Kanala, slovenski pisatelj, je danes popoldne ob 3 v goriškem sanatoriju sv. Justa umrl. Pred dnevi ga je zadela kap, na kar so ga prepeljali iz Kanala v Gorico. Tu se je pridružila prvi bolezni še pljučnica, kateri je plemeniti, delavni in zaslužni pokojnik podleške Slovence zelo hud udarec. gal. Njegova smrt je za gori-

—Na Opčinah pri Trstu je umrla gospa Tereza vdova Logar rojena Rustia v visoki starosti 83 let. Pred vojno je 30 let vodila daleč na okrog znano gostilno "Mičen" na Opčinah. Globoko verna pokojnica je bila na Opčinah in v širši okolici zelo priljubljena in spoštovana. Njenega pogreba se je udeležila velika množica in so ji openski pevci zapeli v slovo nekaj pesmi, in sicer v veži hiše slovensko, v cerkvi italijansko in ob grobu v latinščini.

— Banjšica. 12-letni Filip Humar se je igral s puško. Misleč da je prazna, jo je nameril na mater in jo težko ranil v rame.

— Bazovica. V okoliškem gozdu je granata raztrgala na kosce neznanca. Oblasti raziskujejo kako je prišlo do nesreče in kdo je postal žrtev granate.

—Divača. Tržaški prefekt je podaril iz Mussolinijevega fonda nagrado 600 lir družini Žnidaršič, ki je dobila te dni dvojčke.

—Gorica, Ker se ni prijavil k naboru je bil obsojen na 5 let in 6 mesecev zapora 27-letni Venceslav Bratuž iz Kala pri Kanalu.

—Postojna. Fašistične organizacije so podelile ubožnim družinam denarne nagrade po naročilu Mussolinija. Nagrade so prejeli med drugimi: Jakob Mahorič, Katarina Požar in Anton Sovdat.

—Trst. V neki gostilni v svetoivanskem predmestju je 30-letni Pahor Lucijan hotel pomiriti pretepače pa je sam najtežje skupil. Eden izmed njih ga je zabodel z nožem v trebuh. Da ozdravi mu bo potrebno najmanj 15 dni.

—Trst. Neznani kolesar se je zaletel v 59-letno Marijo Vižintin in jo težko ranil. Zdraviti se bo morala 6 tednov.

—o—

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

Pred restavracijo Helene Brce v Milwaukee so te dni začeli korakati piketi AFL unije iz vzroka, ker je Mrs. Berce prekinila pogodbo s to unijo in sklenila drugo pogodbo s CIO. Pred gostilno in restavracijo je prišlo med piketi in gosti do pretepa. Predno je prišla policija je bil neki piket tako zdelan, da so ga morali odpeljati v bolnišnico, dočim so drugi pobegnili.

V La Salle, Ill., je umrl Math Resal, star 79 let, doma iz Toplic pri Novem mestu. Zapušča ženo in sina. Bil je star naseljenec.

Pred kratkim je v New Yorku umrl mladenič William Cagram, star 26 let in rojen v Ameriki. Pokosila ga je jetika, na kateri je bolehal leto dni. Ranjki zapušča starše, dva brata in dve sestri.

V Hoquiam, Wash., je umrla rojakinja Helena Budič, stara 50 let in rojena v Liču, najbrž v Istri. Zapušča moža, tri hčere in sestro.

V Calumetu, Mich., je preminul Matija Likovič, star 77 let in rojen v Goleku pri Dragatušu v Beli krajini. Umrl je dva tedna po smrti svoje žene. V Ameriki je živel 55 let in sicer ves čas v Calumetu, kjer zapušča tri sinove in pet omoženih hčera, ki bivajo v Detroitu. — V istem mesecu so dobili zadnji teden trije naši ljudje ameriške državljanske papirje.

—o—

DNEVNE VESTI

Veleizdajniška obravnava začeta v Nemčiji

Berlin, 3. januarja. Najbolj zanimiva kriminalna obravnava v Nemčiji, odkar so naciji prišli na krmilo vlade, je bila včeraj otvorjena. Vlada je tekom zadnjih časov aretirala 122 oseb, ki so vse obdolžene, da so bile v zaroti, da se ubije najvišje člane nemške vladne stranke. Predvsem so zarotniki nameravali ubiti načelnika nacijev, Adolfa Hitlerja. Obravnava bo tajna. Pričakuje se, da bo vseh 122 obsojenih v smrt.

—o—

Laški konzul je zapustil mesto Djibuti

Paris, 3. januarja. Italijanski generalni konzul v mestu Djibuti je nenadoma zapustil svojo postojanko in odpotoval v Rim. Mesto Djibuti je francosko pristanišče, ki meji ob Abesinijo. Tu ima tudi laška abesinska železnica svoje glavno in edino izhodišče. Laški skladiščniki v Djibuti so tudi dobili povelje, da morajo nemudoma odstraniti iz mesta ves živež in ga poslati v notranjost Abesinije. Poroča se tudi, da so Abesinci postali zadnje čase zelo nemirni.

MALI OGLASI

Dve lepi sobi
se oddasti dvema poštenima moškima. Vprašajte na 696 E. 160th St.

Delo dobi
dekle za lahka hišna opravila. Gre domov zvečer. Plača $5.00 na teden. Pokličite Glenville 8405 po šesti uri zvečer.

Naznanilo
Naznanja se vsem, ki so pripravljeni za učenje angleškega jezika v razredih, kjer uči Mrs. Terbižan, da bo pouk kot običajno. V Slov. del. domu na Waterloo Rd. ob torkih in četrtkih ob 1:30 popoldne, v S. N. Domu na St. ClairAve. v sredo in petek ob 1:30 popoldne, v pondeljek in sredo večer ob 6:30 v Slov. domu na Holmes Ave., in ob torkih zvečer od 7. do 9. ure v Memorial šoli na 152. cesti. — Mrs. J. P. Terbižan.

Zahvala
Josephine Somrak, sedaj Mrs. J. Trorena, 1047 E. 61st St. se iskreno lepo zahvaljuje vsem onim, ki so jo posetili z obili darovi dne 19. oktobra. Ob priliki vam želim vsem povrniti. Srečno novo leto 1939. — Jos. Somrak, 1043 E. 61st St.

Lot naprodaj
Meri 40x120. Se proda poceni radi odhoda iz mesta. Lot se nahaja na E. 222nd St. v Euclidu. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (3)

V najem
se da stanovanje obstoječe iz 5 sob. Kopališče in garaža. Spodaj. Vprašajte na 982 E. 78th St. (4)

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Živela! — odvrne stari vratar in izprazne svoj kozarec. Oči so mu že plamtele, a jezik mu je postal težak. Začel je več govoriti, a Petrikov ga je opazoval s pretkanim pogledom.

—Kaj je bilo torej po ženitvi? — vpraša.

—Žena ga je uničila, — odvrne ter se nagne k njemu in zašepeče: — izdala ga je policiji, ki ga je nato pregnala v Sibirijo!

—V Sibirijo! — vzklikne Petrikov. — To je grozno! Gotovo je tam umrl!

Stari Daškov se ozre, nato prime sina svojega prijatelja za roko ter mu zašepeče:

—Ni umrl, Petrikov ni poginil v Sibiriji! — Vrnil se je v Petrograd!

— Torej so ga pomilostili, kaj ne?

—Vraga so ga pomilostili, — odvrne Daškov. — Pobegnil je.

—To je dobro! — vzklikne Petrikov. — Tako vsaj dober človek ni padel kot žrtev podlosti!

—Ne, on ne sme biti žrtev podlosti! — zagrmi stari Daškov s svojim globokim glasom ter udari s pestjo na mizo, da so kozarci poskočili.

Toda Petrikov ga zgrabi za roko ter mu zašepeče:

—Tiho! Da naju ne slišijo! — Povej mi, kako to, da ga policija še ni našla?

—Mojega gospodarja ne bodo našli! On ima skrivališče! On ima prijatelja!

—To je dobro! A kje se nahaja?

Stari Daškov je hotel odgovoriti, toda v zadnjem trenutku se premisli, četudi je bil že popolnoma pijan.

On se prime za glavo ter pogleda Petrikova.

—Poslušaj, dragi moj, a kaj to tebe zanima, ha? — vpraša on. — Zakaj hočeš vedeti, kje se nahaja gospod Bojanovski?

— Prijatelj mojega očeta, zato, ker mi je do tega, da slišim, ali se je tvoj dobri gospodar rešil! Zanima me njegova usoda!

—Potem poslušaj, — odvrne Daškov s težkim jezikom, — on se skriva — namreč — v neki hiši — generala Knudsona!

— Znamenitega generala Knudsona!

—Da, pri njemu! Oh, moj gospodar ima ugledne prijatelje! Mislim, da je prej občeval celo s samim carom! A da ga ne bi odkrili, ga je general preoblekel.

—Preoblekel ga je? V kaj? To mi moraš povedati, Daškov!

—On je — on je namreč — toda ne, Petrikov, tega ti ne bom povedal!

Petrikov da starcu še žganja, toda ta ni mogel več niti dvigniti kozarca.

Neprestano je mrmral:

—Ne, Petrikov, tega ti ne povem!

Ta se je trudil, da bi izvedel skrivnost, toda vse je bilo zaman. Toda nato pusti vsak daljni poskus. Za danes je zvedel dovolj. Bojanovski se nahaja v hiši generala Knudsona. Kardov bo zadovoljen.

Tako je razmišljal Ašinov ter naenkrat zapazil pri sosedni mizi nekega mladeniča.

—Za vraga, kaj ta neprenehoma bulji v mene? K sreči sva dovolj daleč od njega, da naju ni mogel slišati.

S to tolažbo odide Ašinov iz krčme, da javi svojemu šefu uspeh.

Toda bistroumni tajnik se je močno zmotil, ko je mislil, da mladenič pri sosedni mizi ni slišal, o čemu sta govorila.

Bil je to obrit, bled mladenič, iz katerega oči se je zrcalila inteligenca. Morda je bila previdnost, ki ga je privedla v gostilno in da je tako postal priča, kako je Ašinov izvabil iz starega poštenega Daškova skrivnost.

Bil je to naš znanec Konrad Felsing. Čim je slišal ime Bojanovski, je postal pazljiv. Opazil je, da ne sili ta tujec zastonj neprenehoma starega vratara z žganjem. Čim dalje ga je opazoval Felsing, tem bolj je bil prepričan, da je to preoblečen špijon.

Ko je zaslišal njun razgovor, je takoj vedel, za kaj gre.

Ko se je Ašinov odstranil iz gostilne, vstane Felsing in gre k Daškovovi mizi. Starček je spal in ni ga bilo lahko prehuditi.

Felsingu ni preostajalo drugega, kot da je polil starčka z vodo.

Daškov se zdrzne in odpre oči.

—Kje sem? — zajeclja on.

—V gostilni, v žganjarni! — odvrne Felsing.

—V žganjarni? Čudno. Jaz vendar ne pijem nikdar žganja!

—Vendar ste ga precej popili! Evo vam malo vode. — Ona vas bo osvežila!

Poslušno je izpil stari vratar kozarec vode. Nato poskuša vstati, toda ni mogel stati na nogah.

Sedaj se spomni na sina svojega starega prijatelja Petrikova.

—Kje je Petrikov? — vpraša on.

Ta je izginil! Ko je dovolj izvedel, je odšel!

—Ko je dovolj izvedel? — vpraša Daškov. — Kaj mislite s temi besedami?

—Poslušajte, starček, — odvrne Felsing ter se vsede, — govoril bom iskreno z vami. Moje mišljenje je, da vam je postavljena past!

—Past? — Kakšna past?— Saj jaz sem siromak, nimam ničesar. — Ako je bil to lopov, potem se je zmotil!

—Vi veste za skrivnost, ki je za neke ljudi več vredna kot zlato!

Stari Daškov se prestrašeno zdrzne.

—Skrivnost? — zajeclja on. — To je lahko mogoče. Toda upam, da . . . ta Petrikov je podoben svojemu očetu, mojemu pokojnemu prijatelju.

—Morali ste se zmotiti, — reče Felsing. — Prepričan sem, da to sploh ni bil sin vašega prijatelja, temveč . . .

Starec se mu je smilil. Ni mu mogel reči, da ga je policijski špijon premotil in mu izvabil skrivnost.

Toda sivi starček je postajal vedno bolj nemiren. Prijemal se je za glavo, a nato reče:

—Ko bi vsaj vedel, kaj sem mu povedal! Menda mu nisem . . .

—Na žalost ste mu vse pripovedovali! Vse sem slišal!

—Vse ste slišali? — zašepeče starček drhteč. — Potem bodite tako dobri, pa mi povejte, kaj sem blebetal. — Usmilite se me in povejte mi!

— Pripovedovali ste o svojem gospodarju, — odvrne Felsing.

—O svojem gospodarju? — vpraša Daškov prestrašen. — Torej sem res govoril o njem?

—Da, izblebetali ste, kje se skriva, odkar je pobegnil iz Sibirije.

—Za Boga, — vzklikne starček, — jaz sem izgubljen!

On zgrabi kozarec z žganjem in ga trešči na tla.

—Pomirite se, starček, — reče Felsing. — Stvar mogoče ni tako obupna, kakor se vam zdi.

—Ne, ne! Ubil se bom! — odvrne stari Daškov. — Izdal sem svojega gospodarja — bežite od mene, onečastili se bodete, ker sem lopov! Vrag me je zapeljal!

—Da, vrag vas je zapeljal, — ga prekine Felsing, — toda ta vrag se ne imenuje žganje, kakor mislite, temveč — tajna policija.

—Kako mislite to?

—Mislim, da ta Petrikov ni bil nihče drugi, kot preoblečeni policijsk agent, ki je iz vas izvabil, kje se nahaja gospod Bojanovski. Skrajni čas je, da ga opozorimo.

—Kako naj mu sporočimo? — začne tarnati stari Daškov.

—Kako daleč od tu je generalova hiša?

—Kake tri ure, ako se hitro jezdi.

—Ali se lahko pride tja z železnico?

—Ne! Generalov dvor leži popolnoma ob strani.

—Eden izmed naju mora takoj odjahati in sporočiti generalu in Bojanovskemu, kaj ju čaka. Tajna policija dela hitro in kdo ve, ali že niso koga poslali tja.

Stari vratar si zakrije obraz in začne bridko jokati.

Felsing ga odvede na ulico in vstopi z Daškovom v neko sosedno sobo, kjer sta našla prijatelje njegovega kočijaša.

V nekaj minutah je sedel Felsing na osedlanem konju ter odjezdil v smeri proti generalovem gradu. Veselil se je, da bo prekrižal tajni policiji račune.

— — — — — — — — —

Bilo je popoldne istega dne, ko je general mirno sedel pri čaju ter kadil cigareto.

On se obrne k slugi, ki je stal pri vratih ter mu reče:

— Pokliči novega kuharja ter mu povej, da želim z njim govoriti. Že dolgo mi obed ni tako ugajal kakor danes.

Sluga odide in kmalu potrka nekdo na vrata.

Na pragu se prikaže visok človek, oblečen popolnoma v belo, kakor je navada pri kuharjih. V oči je padala samo njegova dolga črna brada.

—Ti si torej novi kuhar?— reče general ter mu gre nasproti. — Kako ti torej ugaja pri meni?

On naenkrat umolkne ter se začne glasno smejati.

Kuhar je tudi pozabil na spoštovanje, ki ga dolguje svojemu gospodarju ter se tudi on začne krohotati.

— Bojanovski! — vzklikne stari general. — Ta bela obleka ti sijajno pristaja.

—Na vsak način daje možnost, — odvrne Bojanovski,— da ostanem v tvoji hiši neopažen.

—Ali res misliš, da te bodo v moji hiši iskali?

— O tem sem popolnoma prepričan, — odvrne Bojanovski. — Odkar je Margolinski zaprt, sem vsak trenutek pripravljen na najhujše.

—Margolinski si bo poskušal s priznanjem rešiti življenje . . .

—Dajte mi, gospod general, današnje časopise. Videti hočem, ali so ga usmrtili ali pa je usmrtitev odgodena. Ako še ni usmrčen, pomeni to, da se mu je posrečilo rešiti se na moj račun.

—Časopisi ležijo na mizi — odvrne Knudson.

Bojanovski jih hitro prelista, a nato se mu zmrači obraz in on prebledi.

—Pomilovali so ga.

—Za vraga! Ali res misliš, da so ga izpustili, ker je tebe izdal?

—O tem ni dvoma. Časopisi javljajo, da je bila Margolinskijeva nedolžnost dokazana in to po zaslugi njegove ekselence policijskega ravnatelja. Margolinskiju je uspelo doseči ono, kar je želel, ter je plačal svojo osvoboditev s tem, da je mene izdal.

—Toda to še ne pomeni, da te bodo iskali ravno v moji hiši, — vzklikne general. — Sicer pa naj le pridejo. Sprejel jih bom, kakor se spodobi.

V tem se pojavi na pragu sluga.

—Ekselenca, v dvorišču se nahaja neki človek, ki trdi, da vam mora javiti neko zelo važno vest.

General in Bojanovski se pomembno spogledata.

General pohiti k oknu.

—Predno vstopi, ga moram videti. Upam, da se še nahaja na dvorišču.

General pogleda skozi okno in zapazi mladeniča, ki je stal ob konju. Bil je bled in zdelo se je, da je razburjen.

—Mislim, da ga lahko sprejmem.

Sluga pohiti ter izvrši generalov ukaz. Kratko časa za tem je stal mladenič pred generalom. Bojanovski se je skril za zaveso.

—Jaz sem general Knudson. Kaj želite od mene?

— Moram govoriti z vami, gospod general, med štirimi očmi.

Knudson ukaže svojemu slugi, naj odide.

Neznanec stopi korak bližje ter spregovori razburjeno?

—Zdi se vam mogoče čudno, gospod general, da sem tujec vdrl v vašo hišo. To se ne motim, se nahaja ki vam je drag, v veli varnosti. Tajna policija če.

—Vedel sem, za kaj odvrne general. — Toda dno nadaljujete, bi vas na nekaj opozoriti.

(Dalje prihodnjič)

Charles McDonald je moral v ječo, kjer bo sedel 10 let, ker je ustrelil prijateljico svoje žene. Pred odhodom se je še poslovil od svoje hčerke.

Na desno je George Musica, eden izmed trojice bratov Musica, ki so osleparili lekarniški trust za $20,000,000.

Barbara Dougal iz Pasadena, Cal., ki je bila proglašena kraljica rož.

Na levi je F. Musica-Coster, ki je osleparil lekarniški trust, katerega predsednik je bil, za okroglo $20,000,000. Ko so mu prišli na sled, si je pognal kroglo v glavo.

Filip Etter, novo izvoljeni predsednik republike Švice. V družini je 10 otrok, 5 fantov in 5 deklic. Švica voli vsako leto svojega predsednika.

IZ URADA SLOVENSKEGA NARODNEGA DOM

6409 St. Clair Ave., Clevelad, Ohio

Tem potom se obvešča vse delničarje in društ delničarje Slovenskega narodnega doma na St. Cl Ave., da se vrši redna letna delniška konferenca del čarjev SND v četrtek 12. januarja 1939 v avditori SND. Pričetek ob 7:30 zvečer.

Pozivlje se vse delničarje, da se udeležijo te ko ference. Podano bo poročilo direktorija in tudi fina no poročilo za poslovno leto. Volilo se bo tudi sede direktorjev. S spoštovanjem,

DIREKTORIJ SND.

VLOGE v tej posojilnici

so zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in društvene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. – Cleveland, O.